

Motion till Ingenjörsfullmäktige 2022:

“All pensionsavgift som del av arbetsgivaravgiften bör gå till verklig pension”

Sammanfattning

Motionsförfattarna vill med denna text förmedla vår gemensamma syn på att förbundet borde klargöra en åsikt i frågan om pensionsinbetalningar via arbetsgivaravgiften på inkomster över 8,07 inkomstbasbelopp då detta berör en stor del av vår medlemsbas.

Motionärerna vill med denna text argumentera för att förbundet i det inkomstpolitiska programmet under åsikterna för skatter ska skärpa vår formulering samt klargöra att pensionsinbetalningarna om 10,21% av lönesumman som ingår i arbetsgivaravgifterna ska för löner över 8,07 Inkomstbasbelopp (dvs en lönedel över 44 405 kr/mån) ska oavkortat gå till den enskilde medlemmens Premiepension (PPM) konto.

De paragrafer vi adresserar är således:

“> Den totala beskattningen av arbete ska synliggöras.” på sidan 6 samt:

“> Skatter och avgifter ska åtskiljas och tydliggöras.” på sidan 7

i det inkomstpolitiska programmet

Bakgrund

I Sverige har vi ett pensionssystem som har som grundtanke att det ska vara självfinansierande. Dvs att pengar in och ut i det ska primärt hanteras av de avgifter som betalas in. Lite som en bra försäkringsprodukt som kan hanteras över tid där premier täcker både administration och skador.

Det är i sin helhet givetvis mycket, mycket (ja mycket) mer komplext än så, men det är på inga sätt fristående från statens finanser som man kanske vill tro av systemets grundtanke. Bulken av kapitalet som tillförs pensionssystemet varje år kommer ifrån de arbetsgivaravgifter (AGA) som varje arbetsgivare betalar. Själva arbetsgivaravgiften är politiskt bestämd och kan variera(beroende på undantagna sektor eller för företag i vissa lägen) men är som tumregel 31,42% som arbetsgivare betalar ovanpå den bruttolön som alla löntagare får ut.

Av dessa 31,42% går ungefär en tredjedel till det allmänna pensionssystemet, eller 10,21% mer bestämt.

Dock så gäller detta enbart upp till ett visst tröskelvärde, resten går rakt in i statskassan och är att betraktas som en skatt(obs inte motionärernas ord utan pensionsmyndighetens).

// saxat från pensionsmyndighetens hemsida nedan: //

Arbetsgivaravgift och egenavgift

Arbetsgivare betalar en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön. För egenföretagare motsvaras detta av egenavgiften. Avgiften betalas på hela inkomsten, även för inkomster som överstiger 8,07 i inkomstbasbelopp.

Inkomster som överstiger 8,07 i inkomstbasbelopp ger inte pensionsrätt. ***Den delen av avgiften förs till statsbudgeten och betraktas som en skatt.***

//

Detta kan i sig verka ologiskt tycker vissa krafter i samhället som vill att detta ska upphöra och att alla avgifter i sig ska stärka det allmänna pensionssystemet och gör det mer robust och totalt sett ha mer kapital.

Det kommer dock inte påverka Sveriges Ingenjörers medlemmars situation generellt sätt då det finns en annan tröskel i utflödet av systemet.

Utöver detta så finns det även ett tak i den allmänna pensionen som en enskild medborgare/löntagare kan få ut:

// saxat från pensionsmyndighetens hemsida nedan: //

Den högsta inkomst som du behöver betala pensionsavgift för är 8,07 inkomstbasbelopp. Det betyder **att det högsta möjliga pensionsgrundande inkomsten blir 93 procent av 8,07 inkomstbasbelopp**, det vill säga 7,5 inkomstbasbelopp.

//

Så även om insättningar hade varit högre så finns det ett maximalt belopp att få ut. Därav har vi sedan många decennier ett system med tjänstepension. Som är viktigt för de flesta löntagare på svensk arbetsmarknad. Motionärerna vill inte påverka dess konstruktion och det systemet berörs inte av denna motion.

Utöver det allmänna pensionssystemet och tjänstepensionen samt eventuellt annat privat sparande, finns även Premiepensionsystemet (PPM). Denna del är helt individualiserad och 2,5% på lönesumman går idag dit. Här kan den enskilde löntagaren välja att fritt placera detta kapital likt ett fondtorg på en traditionell bank eller internetbank som Avanza eller Nordnet.

Vi motionärer ser att detta PPM system skulle kunna vara en kanal för att öka våra medlemmars livslånga löner utan att behöva driva frågan gentemot arbetsgivarna, då allt annat lika, deras kostnad blir densamma.

Idé/Problembeskrivning

Vi vill argumentera för att vi som förbund i våra åsiktsdokument där det är relevant (vi har primärt fokuserat på det inkomstpolitiska sidan 6 & 7) klargöra att vi som förbund är av åsikten att dessa pensionsavgifter som våra medlemmars arbetsgivare redan betalar in åt dem, bör komma dem själva till gagn, inte statskassan.

Vi anser att det är rimligt att vi driver frågan om att den överskjutande delen på 8,07 inkomstbasbelopp som inte går in det allmänna pensionssystemet bör tillfalla den enskildes Premiepensionskonto istället (PPM kontot) då vi rent pragmatiskt ser detta som det enklaste sättet att säkra att kapitalet kommer den enskilda medlemmen till gagn.

Summorna blir snabbt ganska signifikanta för den enskilde medlemmen. Vi erbjuder några enkla räkneexempel:

Ponera att Inga Ingenjör som är född 1985 har ett fint jobb på AB Elbilar i Luleå och har en månadslön på 65 000 kr i månaden.

	Bruttolön	Prelskatt mm*	AGA	Till allmänna pensionen	Till PPM kontot
Idag	65 000 kr	-22 903 kr	20 423 kr	4534 kr	1625 kr
Med vårt förslag	65 000 kr	-22 903 kr	20 423 kr	4534 kr	3728 kr (+2103 kr)

*mer än kommunal skatt på 33,84%(i luleå dvs) så finns en rad olika avgifter avdrag inräknade

Viktigt att komma ihåg är denna lösningen i sig inte "drabbar" arbetsgivarna, som allt annat lika, har samma kostnad som idag med vårt förslag. Dock så skulle detta innebära en reell ökning av pensionsinbetalningen till vår medlem i exemplet på ytterligare **25 236 kr om året**.

Inga i detta exemplet som är född 1985 har då 30 år kvar att arbete och det skulle innebära ytterligare **757 080 kr** i inbetalningar till hennes PPM konto som troligtvis med en rimlig årlig avkastning på säg **5%** skulle innebära ett slutkapital på **1 830 790 kr** (här utan hänsyn till eventuella skatter och inflation).

För **Inga Ingenjör** att kunna ta ut ytterligare 1,83 Mkr i sin pension över säg en period på 20 år skulle innebära en reell ökad pension på 7 626 kr i månaden.

(Något hon troligtvis behöver år 2052 då priserna på tomater och gurka odlade på ganymedes i asteroidbältets inre del gått upp signifikant i pris och hon själv överväger om hon har råd att flytta närmre sina barnbarn på koloni 51 på Mars då det är jobbigt med 4 minuter delay på alla deras samtal)

Vi tror det finns gott fog för att andra förbund inom SACO delar vår syn, (alltså om att inbetalningarna ska gå till medlemmarnas pensioner, inte scenariot om rymdkolonisationen, det är bara för att vi är glada nördar) och det är därför av vikt att vi klargör detta i våra åsiktsprogram så att FS och Kansliet tjänstemän kan ges ett starkt mandat att driva frågan enskilt och med andra förbund som delar vår bild av både problemet och gillar lösningsansatsen.

Det finns även skäl att tro att kansliet och centralorganisationen SACO i vårt fall skulle behöva driva detta gentemot riksdagens partier som äger frågan om pensionssystemets konstruktion. Något man genom åren visat fina exempel på att man kan göra. Vi motionärer är av uppfattningen att kansliets arbete med att driva intresseorganisationsfrågorna tydligt stärkt de senaste 10-15 åren och vi som organisation rankas högt i förtroendemätningar. Detta arbetet är något som vi alla ska vara stolta över och bygga vidare på anser vi från "demokratiledet" av förbundet genom att fortsätta ge tjänstemännen skarpa frågor att kunna driva som vi ser över tid stärker bilden av Sveriges Ingenjörer som helhet.

Vi ser att denna fråga är en bra kombination av att både värna om en av våra medlemmars hjärtefrågor i form av goda ersättningar (lön, pension mm) men även visar på att vi som förbund vill ha offentliga finansieringsmekanismer som är transparenta och logiska för medborgare att förstå.

(Till beredarna av motionen)

Motionärerna omber FS och Kansliet i sin beredning att inte föreslå ett yrkande till beslut utan enbart överlåta detta till utskottet.

Då motionen rör en åsikt i ett av de åsiktspolitiska programmen anser motionärerna att det ligger inom ramen för FUMs arbetsområde och mandat.

FS och kansliet ombeds gärna bereda motionen utöver att tilldela den ett utskott genom att hänvisa till ett annat åsiktspolitiskt program om man tror att det underlättar strategiarbete framåt.

Förslag till beslut

Motionsförfattarnas yrkar att Ingenjörfullmäktige beslutar följande:

- att införa en skrivelse i förbundets "inkomstpolitiska program" att Sveriges Ingenjörer vill att synliggöra problematiken med att pensionsavgifter inte går till löntagarens pensioner över en viss tröskelnivå
- att införa en skrivelse i förbundets "inkomstpolitiska program" att Sveriges Ingenjörer anser att all pensionsinbetalning via arbetsgivaravgifterna ska gå den enskilde

löntagaren till gagn genom att överskjutande belopp ska inbetalas till vederbörandes individuella Premiepensionskonto (PPM konto)

- att uppdra åt Förbundsstyrelsen att driva denna fråga mot berörda beslutsfattare och återsrapportera vid FUM 2023

Motionsförfattare:

Sveriges Ingenjörer Syd

- Philip Stankovski
- Per Beremark
- Ulf Bengtsson
- Håkan Gül
- Emma Stråle

Sveriges Ingenjörer Väst

- Per Tore Eidsvik

Förbundsstyrelsens yttrande över motion om

All pensionsavgift som del av arbetsgivaravgiften bör gå till verklig pension

I år är den högsta summan som den allmänna pensionen får beräknas på 47.748 kr i månadslön. Det motsvarar 8,07 inkomstbasbelopp på årsbasis. Från detta avgår 7 %, den allmänna pensionsavgiften, och kvar blir den pensionsgrundande inkomsten på 7,5 inkomstbasbelopp som motsvarar en månadslön på 44.375 kronor. Det är egentligen bara 17,21 % av den första summan ovan som går till den allmänna pensionen. Av detta går 2,5 % till den så kallade premiepensionen vilket innebär att den maximala avsättningen i år till denna del är 13.313 kronor som du kan placera på fondtorget. Den allmänna pensionen finansieras idag av arbetsgivaravgifterna och där kallas den för allmän pensionsavgift. Denna uppgår till 10,21 % av hela lönesumman för företagen. Du som arbetar betalar ingen egenavgift eftersom du får en skattereduktion med ovanstående 7 % automatiskt i din självdeklaration.

Motionärerna har en tabell som tyvärr inte är rätt uträknad. Den del som går till allmän pension är nämligen högre än vad tabellen visar. Slår du i inkomsttaket i allmän pension får du nämligen totalt 98.513 kr och av dessa får du 13.313 som du kan placera själv inom premiepensionssystemet. Det ger att varje månad tjänar du in 7.100 kronor till allmän pension och 1.109 kronor att placera på fondtorget i premiepension. Räknar man på 65.000 kronor i månadslön ger det med förslaget att få hela överstigande löns arbetsgivaravgift på 10,21 % som pensionspremie till premiepensionen ett tillskott på 2.106 kronor. Den totala avsättningen till premiepensionen skulle alltså bli 3.215 efter förändringen. Det skulle innebära att man får placera 38.578 kronor istället för 13.313 kronor om man tänker sig att man kunde göra detta redan för årets inkomster. Resultatet skulle bli en avsättning på 40,21 % för de med ITP 1 över taket, vilket skulle ge en avsevärt högre pension i slutänden. Detta kan jämföras med den avsättning som gäller för lönerna under tak som ligger på 23 % (allmän pension + ITP 1). Till båda ovanstående kommer på ITP-området de avtalsenliga flex/deltidspensionerna såklart.

Det är rimligt att förbundet samarbetar med övriga centralorganisationer och förbund för att få till stånd en ändring av reglerna för att höja pensionerna för de som tjänar över taket i intjänandet av allmän pension. Alltför skeva utfall i förhållande till övriga samarbetspartners ter sig dock inte rimliga. I motionen står det att pensionen skulle kunna öka med 7.626 kr i månaden för det exempel man räknat ut. Det motsvarar ungefär en hel garantipension för en gift individ, idag ligger den 227 kr högre. Kan det vara rimligt att höja pensionerna för de med högre löner i den storleksordningen? Övervägningar behöver göras om vad som händer med övriga skatter om staten inte får in dessa pengar? Även om inte arbetsgivarna blir drabbade av detta rent skattemässigt behöver dessa pengar komma någonstans ifrån om inte staten vill sänka sin budget för detta ändamål. Avslutningsvis skulle ett sådant beslut troligen behöva passera pensionsgruppen som ska vara eniga i alla beslut kring pensionssystemets uppbyggnad. Med tanke på det som ovan beskrivits kan förslaget bli en svår sak att få igenom.

Med utgångspunkt i ovanstående yttrande föreslår förbundsstyrelsen fullmäktige besluta

- att de två första att-satserna i motionen, överlämnas till förbundsstyrelsen att **beakta** i den revidering av det inkomstpolitiska programmet som är planerat till 2023.
- att **avslå** den tredje att-satsen då det inkomstpolitiska programmet är planerat att revideras till det nya formatet under 2023.